

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Η' (Εξάμηνο Β') * ΑΘΗΝΑ, 24 ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1910 * ΑΡΙΘΜΟΣ 410

Ένας λαός υψώνεται ἅμα δείξῃ πὺς δὲ φο-
βᾶται τὴν ἀλήθεια. — ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΘΗΝΙΩΤΗΣ. Ἀθηνιώτικα γράμματα.
ΧΡ. ΒΑΡΑΕΝΤΗΣ. Χυνοπωριάτικα.
ΒΟΥΝΗΣΙΑ. Δίγῃ ζωὴ καὶ λίγο ὄνειρο.
ΓΕΛΗΣ. Ἀμευργιανὲς γραφές: Τοῦ Βενιζέλου.
ΓΡΑΜΜΑΤΑ πρὸς τὸν κ. Παλλῆ.
Α. Ε. Κουρέντες: Παραδιαβάζουμε.
ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ. Λαὐτὸ κόμα.
ΡΗΝΑ ΛΕΒΑΝΤΗ. Ὡλεμμένοι ἀντίλαλοι.
ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Τὸ τραγούδι τοῦ ἐρχομοῦ.
ΑΔΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ. Ὁ ἔμπορος τῆς Βενετίας τοῦ Σεξπέρου
(συνέχεια).
ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ. Εἰκόνες τοῦ χωριοῦ: Μὲς ἀπὸ κό-
κινου βυθῆ.
ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ. Τάσσι (συνέχεια, κεφ. 3).
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ — ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ
— ὍΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΑΜΟΥΡΓΙΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΣ

ΤΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

«Σὺν τὸν βράχο ὅπου ἀφίνει
κάλλε ἀκάθαρτο νερὸ
εἰς τὰ πόδια του νὰ χύῃ
εὐκόλοσβυστον ἄφρό, . . .»
ΣΟΛΩΜΟΣ

Γιορτάζουμε καὶ μεῖς δῶ κάτω γιατί ἔτσι στά-
θηκες καὶ σὺ.

Καὶ φαίνεσαι πῶς γίγαντας μέσα στοὺς βούρ-
κους πὺς σ' ἔρριξε τὸ Μεγάλο Χέρι, καὶ σὲ καμαρώ-
νουνε καὶ σὲ χαίρουνται χιλιάδες μάτια ρωμαίικα,
γιατ' ἔτσι σὲ θέλουμε.

Ἄς τοὺς νὰρβαλάνε. Ὡς τὰ τώρα βρίσκανε σάρ-
κα καὶ τρώγανε, ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς εἶναι βέβαιο
πὺς θὰ φάνε τὰ κρέατά τους. Εἶναι βέβαιο πὺς θὰ
λυσσάζουνε, γιατί στὸ πέτρινό σου κορμί, μάταια
προσπιθοῦνε νὰ βυθίσουνε τὰ νύχια τους. Τέτοια
βρωμονέγια τὰ στεγνώνει σὲ μιὰ στιγμή ὁ μεσημε-
ριάτικος ἥλιος, μὰ καὶ σὺ σωστός ἥλιος εἶσαι μέσα
στὰ σκοτάδια, πὺς παλαίψανε νὰ μᾶς βυθίσουνε οἱ
προκομμένοι.

Θαρροῦμε πὺς δὲ θὰν τοὺς ἀφήσης νὰ ἰδοῦνε
πιὰ Θεοῦ πρόσωπο. Φτάνει τους. **Τάραξε νὰ φᾶς
καὶ κλέψε νάχης** σώθηκε πιά. Δὲν ξαναγελιέτ' ὁ
Ρωμιός, κι ἂς τὸ βγάλουν ἀπ' τὸ νοῦ τους. Ὡς τὰ
τώρα τὸν εἶχανε μοῖσμένο, τὸν εἶχανε φλομωμένο.
Ὅθε κι ἂ γύριζε τοὺς ἴδιους ἔβλεπε. Πότε τὸν ἔναν

ἀπὸ δῶ, πότε τὸν ἄλλον ἀπὸ κεῖ, κι ὅλους μαζί
πολλὲς φορές. Τί νὰ σοῦ κάνει! Φτωχός, πενιωμέ-
νος, ντροπισμένος, ἔρριξε τὰντιά του χάμιον καὶ πε-
ρίμενε τὴν τοιμπίδα τοῦ μπόγυι. Τρέμαμε σὰ νὰ
μᾶς εἶχε πιάσει ποδόλυσσα. Τὰ χίσαμε, δὲν ξέραμε
πὺς βρισκούμαστε. Τώρα πὺς σὲ νοιώσαμε κοντὰ
μας ἀρχίσουμε καὶ πέρνονυμ' ἀπάνου μας. Λιγάκι ἀ-
κόμα καὶ θὰ μᾶς ξελασπώσης τέλει.

Στάσου σὰ βράχος ἀκλόνητος.

Ἀστράφτουν ἀπὸ χαρὰ κ' ἐλπίδα τὰ μάτια μας
σὰν ἀντικρύζουμε τὴν κορφή σου. Σὲ βλέπουμε δὴ
καὶ μεῖς ἀπὸ παντοῦ, ἀπ' ὅπου κι ἂν εἴμαστε, ὅπου
κι ἂν βρίσκεσαι. Ἀκόμα καὶ δῶ στὸ παραπεταμένο
νησάκι μας ἔχουμε στημένο σωστὸ πανηγύρι. Οἱ
πιώτεροι, ὅλοι, ἔχτὸς ἀπὸ δυὸ τρεῖς, μόνο ζουγχα-
φισμένο σ' ἔχουνε δεῖ. Μὰ τί μὲ τοῦτο; Στὴν καρ-
διά ὁλονῶνε μας βασιλεύεις, κι ἀπὸ σένα καὶ πάντα
προσμένουμε. Σὺ ξέρεις τί προσμέν' ἡ Ρωμοσύνη
ἀπὸ σένα. Γι' αὐτὸ πανηγυρίζουμε.

Μὰ ἔλα πὺς καρδιά γιὰ γλέντι δὲν ἔχουμε. Πλε-
μόνια γιὰ ζήτω δὲν ἔχουμε! Μᾶς τὰ φάγανε τὰ ὄρ-
νια. Γιὰ δαῦτο καὶ μεῖς γιορτάζουμε σιωπηλά. Μὴν
περιμένεις—ἂν καὶ δὲ σᾶρέσουνε—φωνὲς κι ἀντά-
ρες καὶ ζήτω. Μὰ μεῖς, ἔτσι βουβοί, γιορτάζουμε
σιδλήθια, γιορτάζουμε, ὅπως δὲ γιορτάσαμε ποτέ
μας. Ἡ μέρα πὺς πάτησες τὸ πόδι σου στὴν Ἑλ-
λάδα, εἶναι Χριστούγεννα γιὰ μᾶς τοὺς πιστοὺς σου.

Πρωτοπάτησες κι ἐννοίωσε ἀλάκαιρη τὸ πάτημά
σου. Ἀπλώσες τώρα τὴ χέρα σου, ἀληθινέ, κ' ἔκα-
νες τοὺς νεῦτες νὰ τρέμουνε.

Ἄκου. Ἀντικρυνὰ στὸ νησί μας εἶναι ἡ Κά-
λυμνο, ἡ Λέρο, ἡ Μεγάλη Στεριά, καὶ ντροπούμαστε
νὰ γυρίσουμε κατὰ κεῖ τὰ μάτια. Μᾶς κάνανε ρεζί-
ληδες ὡς τὰ τώρα, καὶ κοκκινίζουμε μπροστὰ στὴν
Τουρκιά. Κι ὅμως ἀπὸ κειδὰ φτάνει καρτερὸς ὁ
ἀναστεναγμός π' ἀφίνουν οἱ σκλάβοι, καὶ μᾶς καίει
στὸ πρόσωπο.

Κι ὅλ' αὐτά; Ἀπὸ τοὺς ξεπιυσμένους πατριώ-
τες τοῦ ρουφετιοῦ. Βάρ' τοὺς νὰ μεγαλώσης ἀκόμα
πῶς πολὺ.

Στάσου σὰ βράχος. Γιὰ νὰ μᾶς γλυτώσης ἀπ'
αὐτὸ τὸ μαρτύριο τῆς ντροπῆς, γιὰ πέσε νὰ μᾶς
πλακώσης, νὰ μᾶς λιώσης, νὰ βουλιάξουνυμ' ὅλοι μαζί.

Ἄλλο δὲν παίρνει πιά.

Ἀμоргὸ 14. 10. 1910.

ΓΕΛΗΣ